

Join in and make a change: Jaké jsou největší problémy inkluze na českých školách a lze je řešit pomocí metod a technik dramatické výchovy?

Focus group report

Shrnutí:

Základní umělecká škola Praha 5, Košíře, Na Popelce 18 zorganizovala v rámci projektu Join in and make a change spolufinancovaného Evropskou unií dvě skupinové diskuse. Hlavním cílem diskusí bylo prozkoumat stav inkluze na českých školách a stanovit hlavní problémy a překážky, které brání našim učitelům v lepší inkluzivní práci. Účastníci jedné diskuse byli žáci různých základních škol a víceletých gymnázií ve věku 8–15 let, v další skupině pak byli dospělé klíčové osoby jako například učitelé, ředitel školy, dětský psycholog a další.

Demografie účastníků

Ve skupině bylo 9 účastníků:

- 7 žen a 2 muži
- Ve věku 20 – 54 let
- 5 učitelů ze 3 různých škol, 1 student pedagogické fakulty UK, 1 dětský psycholog z pedagogicko – psychologické poradny, 1 ředitel školy, 1 pedagog volného času

Závěry:

Když se řekne inkluze

- Inkluze je velice složitá
- Inkluze v ČR není dořešená
- V rámci inkluze se nesnažíme opravit jednotlivce, ale vybudovat funkční kolektiv do kterého patří všichni
- Jeden z přínosů inkluze je, že se do třídy k učiteli dostává další dospělá osoba, učitelé začínají chápat, že další dospělák není hrozba ale přínos
- Kolikrát není důležité pracovat s člověkem co má hendikep, ale se všemi ostatními

Jaká je role učitele v třídním kolektivu?

- Učitel by si ráno měl připomínat, že jde k těm dětem, být jako učitel upřímný a autentický a zároveň vyjít k dětem a nezůstat v sobě
- Učitel prvního stupně má nad dětmi obrovskou moc, protože mu děti věří všechno, co řekne, učitelé by si toho měli být vědomi a pracovat s tím a postupně děti učit kritickému myšlení a odpoutávat je od sebe, aby je připravili na přechod na druhý stupeň/gymnázia
- To, že děti dělají společně s učitelem aktivity (švp, lyžáky, ...) i mimo školu, bez další práce na budování dobrého kolektivu, nestačí
- Prostředí školy má jít dětem naproti, být příjemné

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

*Tento report vznikl z diskuse pořádané ZUŠ Na Popelce 18, Praha 5 v rámci projektu:
„Join in and make a change“ spolufinancovaného Evropskou unií.*

Jaké jsou největší překážky k inkluzi v českých školách?

- Vysoký počet dětí ve třídě je největší překážkou k inkluzi (max. do 20), zvýšení počtu asistentů na jednu třídu není řešením
- Učitelům chybí odborná pomoc, učitel většinu situací řeší sám, rozhodnutí, zdali dítě zůstane ve škole, je na rodičích a na učiteli, řeší to spolu, ani jedna strana neví, jaké jsou možnosti a chybí jim odborné vzdělání
- Pedagogicko – psychologické poradny mají dlouhé čekací lhůty a málo času na pozorování dítěte během výuky ve škole
- Ve školách chybí prostory uzpůsobené pro individuální práci asistentů s jedním dítětem – zázemí pro inkluzi
- Vysoká škola neposkytuje dostatečné vzdělání pro začínající učitele, měsíční praxe je málo, o inkluzi se sice během výuky hodně mluví, ale neučí se, jak pracovat s dětmi s konkrétním hendikepem/poruchou učení
- Chybí kurzy na téma inkluze a když už jsou tak jsou teoretické bez praktické zkušenosti ze škol
- Učitelům chybí supervize
- Učitelům chybí seberozvoj a dodatečné rozvíjení a evaluace jejich profesních a osobnostních schopností
- Rodiče mají povinnost posílat děti do školy, nemají povinnost spolupracovat, pořizovat pomůcky atp. - pro dobré fungování třídy je nutné dobré fungování s rodiči
- Nevhodnost a nekvalifikovanost asistentů pedagoga – je třeba aby asistent a pedagog byli vzájemně kompatibilní, jejich vztah je pro úspěšné zvládnutí třídy klíčový
- Úspěšnost inkluze je závislá na míře hendikepu dítěte - děti s větším mentálním postižením není možné začlenit do běžné výuky, lze je začlenit do výtvarky, dramaťáku,...
-

Jaké jsou největší překážky k využití metod dramatické výchovy v běžném vyučování?

- V osnovách je obrovské množství učiva – nezbyvá čas na práci s dětmi a prostor pro vlastní invenci učitele a dětí
- Učitelé musí dodržovat 1 vyučovací hodina = 45 minut, pak následuje přestávka
- Učitelé pracují sami, nepracují v týmech, tudíž nemají možnost sdílet své nápady a zkušenosti

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

*Tento report vznikl z diskuse pořádané ZUŠ Na Popelce 18, Praha 5 v rámci projektu:
„Join in and make a change“ spolufinancovaného Evropskou unií.*

Join in and make a change: Jaké jsou největší problémy inkluze na českých školách a lze je řešit pomocí metod a technik dramatické výchovy?

Focus group report

Jakým směrem má být zaměřen kurz a publikace v rámci našeho projektu?

- Dramatická výchova může ve škole sehrát motivační roli
- Knižka by měla být hodně praktická, různorodá – koš nápadů
- Učitelé by ocenili konkrétní hry
- Hry by měly být krátké – 2 minuty, na všechno je málo času
- Hry, kde není potřeba čas na přípravu – protože v hodinách čas na přípravu není
- Kniha a kurz by mohli být zaměřené na konkrétní modelové sociální situace a zpracovávat konkrétní praktické hry na jejich řešení
- V knize by mohli být hry na třídní schůzky, první třídní schůzka je klíčová pro budoucí vztahy s rodiči

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

*Tento report vznikl z diskuse pořádané ZUŠ Na Popelce 18, Praha 5 v rámci projektu:
„Join in and make a change“ spolufinancovaného Evropskou unií.*